

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoPom/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7824200551
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7824200551.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovvej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. X., A.. XX.X.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matky P. X., A.. XX.X.XXXX, W. F., S.. Č.. W. Č. T. X Q. H., a otca neuvedeného, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny H., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 8PPOm/3/2024-15 z 15.3.2024, takto

rozhodol:

- Potvrďuje uznesenie.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny H., ktorým navrhoval, aby súd vydal neodkladné opatrenie vo veci ochrany maloletej F. X., A.. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X, F. L. F. XXX, S.. Č.. W. Č. T. X, H., a dočasne ju zveril do ústavnej starostlivosti I. F. T. Y. H. P. - W. Q..

2. Súd prvej inštancie rozhodol, cit.:

„I. Okresný súd Rožňava nariaďuje neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého maloleté dieťa - mal. F. X., A.. XX.X.XXXX dočasne zveruje do ústavnej starostlivosti I. F. T. Y. H. P. - W. Q., P. - W. Q. XXX, XXX XX P., najdlhšie po dobu šesť mesiacov odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia.

II. Toto uznesenie je predbežne vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.“

3. Súd uznesenie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania konštatoval, že život, zdravie a priaznivý vývin maloletej by bol vážne ohrozený aj narušený, ak by súd bezodkladne nerozhodol o jej zverení do dočasnej ústavnej starostlivosti I. F. T. Y. H. P. - W. Q.. Matka maloletej nezabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletú, nadmerne požíva alkohol, čím maloletú vystavuje riziku ohrozenia jej života a zdravia. Matka zanedbáva potreby maloletej tým, že sa pravidelne zdržiava v miestnych pohostinstvách, kde požíva nadmerne alkohol. Navyše sú toho všetkého osobne prítomné aj jej dve maloleté dcéry, ktoré so sebou nosí do pohostinstva. Jediným príjmom matky sú štátne sociálne dávky, ktoré používa na kúpu alkoholu. Pod vplyvom alkoholu nedokáže vykonávať starostlivosť o deti, čo sa potvrdilo mnohými šetreniami Úradu práce, ako aj výpoveďou svedkov. Neprichádza do úvahy návrat maloletej F. do domácnosti matky, ktorá ani sama nedokáže zabezpečiť svoje vlastné potreby a príjem používa na kúpu alkoholu. Nie je možné opomenúť, že matka trpí psychickými problémami, ktoré nelieči, o čom svedčí aj jej hospitalizácia na psychiatrii v H.. Otec maloletej nemá vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o svoju dcéru a nedisponuje ani náležitými rodičovskými zručnosťami, aby starostlivosť o dieťa v takomto útlom veku zvládol sám. Stará matka vylúčila možnosť, že by starostlivosť o maloletú prevzala s ohľadom

na jej vek, priestorové možnosti jej domácnosti, ako aj z toho dôvodu, že jej manžel s tým nesúhlasí. Uviedla, že pri takomto maloleťom dieťati je nevyhnutné vstávať aj v noci, čo by už nezvládala. S ohľadom na záujem maloletej za účelom ochrany zdravia a života maloletej, nevyhnutným a jediným riešením sa javí umiestnenie mal. F. do ústavnej starostlivosti I. F. T. Y. H. P. - W. Q.. Súd preto návrhu vyhovel ako dôvodnému, keďže je nevyhnutné bezodkladne zabezpečiť maloletej ochranu a bezpečie vydaním predmetného neodkladného opatrenia v súlade s ust. § 365 ods. 1, 2 CMP.

4. Súd vec právne posúdil podľa ustanovení § 360 ods. 1; § 365 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“) a čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

5. Voči uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie matka, v ktorom uviedla, že by sa chcela proti navrhovateľovi p. F. X. z ÚPSVaR H.. Dňa 13.03.2024 sa dostavil U. Y.; uviedol, že jej deti sú vystavené riziku ohrozenia života a zdravia. Toho dňa opitá vôbec nebola, ani sa nenachádzala v pohostinstve a ani nevypila množstvo alkoholu. Šla do pohostinstva za ním, kde on bol pod vplyvom alkoholu a volala ho preč. Zabezpečuje starostlivosť a deti, žiadnemu riziku vystavené nie sú, ani ich zdravie, ani život. Mali dlhšiu dobu medzi sebou konflikty kvôli jeho závislosti. Svoje povinnosti ako otec ani nespĺňa. Už dlhšiu dobu dochádzalo k hádkam. Je smutné, že stará matka (jeho matka) odmietla prevziať F. - iba jednu vnučku. Vyjadrila sa, že cigánove dieťa nechce. Znalecký posudok sa nere realizoval, takže nevie, ako sa mohol zistiť syndróm závislosti 3. stupňa na alkohole.

6. Ďalej uviedla, že fyzicky nezaútočila na svoju matku. S matkou majú dlhodobé konflikty z toho dôvodu, že ju vyhodila z bytu a žije s vojacom z C., ktorý jej zlomil na dvoch častiach nohy, bola operovaná a má v nich železo. Jej syn A. X. vyrastal pri nich v cirkuse. Roky sa u nich konzumuje denne alkohol. Nikdy s tým nebola spokojná, že jej syn je v ich opatere. A. bol naučený zatajiť ich konzumovanie alkoholu a ich hádky, aby sa nedostal do detského domova. V tom čase im navrhovala, že by so synom išla bývať do domova pre matky s deťmi a vyhodili ju z domu, keď sa udobrili. Bola to vtedy pre ňu trauma. Nemala vedomosti, kde a na koho sa obrátiť o pomoc a ostala bez bývania. U. Y. neodložil peniaze na podnájom, v tehotenstve sa jej nevenoval. Chodil po baroch s dievčatami, bol neverný a našla v ich domácnosti v jeho izbe drogy, ktoré užíval. Na sviatok Všetkých svätých si vypila, lebo ju U. Y. stále nechával samu. Aj vtedy sama zabezpečovala bývanie aj starostlivosť.

7. Popiera pravidelné konzumovanie; za posledné tri roky konzumovala alkohol asi 6-krát, ani si nemyslí, že by jej psychický stav vyžadoval psychiatrické liečenie, skôr sa cítila vyčerpaná z týchto životných situácií a zo vzťahov i z neustálych sťahovaní. Zabezpečuje riadnu starostlivosť sama a pomáha jej len p. Y. C., ani jeden z otcov detí. Vôbec nepožíva alkohol a ani nezanedbáva potreby detí. Zamestnanec ÚPSVaR F. X. počas šetrenia bol vždy nepríjemný a nespokojný. Ani raz nedostala pochvalu, chladnička bola vždy plná, bolo čisto, dokonca luxusne zariadený byt, deti sú vždy v čistom, majú dostatok šatstva, boli nakúpené plienky aj dojčenské mlieka. Dali jej podpísať papier, najprv z I. T. F. na 2 mesiace, ďalšie bez vyhotovenia dátumu. Videli, že sa bojí a kvôli deťom súhlasila; čo sa neskoršie dozvedela, že mohla odmietnuť spoluprácu s nimi. Dokonca zmenili psychologičku. A druhá psychologička zaútočila na ňu za nový strih vlasov. Vyšetrovateľka dvakrát prepísala jej výsluch, druhý v inej verzii, s ktorým nesúhlasila, aby ju už neotravovali v novom bývaní, to podpísala. Urobili z toho prečin, kvôli čomu sa s miestnou psychiatrickou dohodla na ambulantnej liečbe, lebo sa vyjadrila, že len tak z toho vyjde, keď rok k nej bude chodiť na pravidelné odbery krvi.

8. S p. Y. P. sa rozišla kvôli jeho konzumácii alkoholu a cirkusov pri 3- mesačnej P.. V tom čase ešte U. Y. ani nepoznala. Zo žiarlivosti sa jej chcel pomstiť. Keď prišla hliadka a sociálni pracovníci na dvor jej matky, sociálny pracovník F. X. ju obvinil, že dcéra F. je udratá, pričom nebola, iba poškriabaná, nedovolili jej ju nakŕmiť. Dokonca dostala kvôli tomu o ňu strach, či jej v aute neublížia. Policajti sa jej pýtali, či ju nemajú odviezť na psychiatrickú liečebňu, lebo za ňou veľmi plakala. V P. jej povedali, že dcéra tam nie je. Je jej strašne smutno, nie jej s tým vyrovnaná, že je F. v inej rodine. Chce navrhnúť, kým sa súd nebude konať, aby dcéra F. bola dočasne zverená T. D., s ktorou má veľmi dobrý vzťah, pretože pomohla jej s dohľadom detí, keď bola v nemocnici. Dúfa, že súd bude spravodlivý a deti jej vrátia.

9. Kolízny opatrovník vo vyjadrení uviedol, že podľa jeho názoru súd rozhodol správne. S rozhodnutím vo veci sa v plnej miere stotožňuje a trvá na všetkých písomných tvrdeniach uvedených v rozsiahlom odôvodnení návrhu na vydanie napadnutého uznesenia. Na základe tvrdení vyplývajúcich

z odôvodnenia návrhu na vydanie napadnutého uznesenia a s poukazom na predložené dôkazy (Zápisnica zo dňa 13.03.2024 a Informácia OR PZ H. zo dňa 14.03.2024) má za jednoznačne preukázané, že zotrvaním v starostlivosti matky by bola mal. F. X. vystavená riziku ohrozenia jej života a zdravia ako aj priaznivého fyzického a psychického vývinu. Navrhuje preto, aby súd druhej inštancie napadnuté uznesenie potvrdil.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že napadnuté uznesenie je vecne správne.

11. V odôvodnení odvolania matka uviedla, že napadnuté uznesenie vychádza z neúplne a nesprávne zisteného skutočného stavu, poprela v súčasnosti konzumáciu alkoholu, priznala, že v minulosti pod vplyvom ťažkých životných okolností niekoľkokrát alkohol požívala. V nadväznosti na uvedené skutočnosti mali v súčasnosti odpadnúť dôvody, pre ktoré bolo napadnuté uznesenie vydané.

12. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd preto skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že maloletá F. je v starostlivosti matky, ktorá však nezvláda plniť si rodičovské povinnosti v dôsledku konzumácie alkoholu, čo vystavuje maloletú riziku ohrozenia jej zdravia alebo života. Keďže spomedzi rodinných príslušníkov nebolo možné zabezpečiť maloletej F. náhradnú osobnú starostlivosť, súd prvej inštancie pristúpil ku krajnému prostriedku ochrany života, zdravia a priaznivého vývoja maloletej, konkrétne umiestnením do zariadenia ústavnej starostlivosti.

13. Po zvážení všetkých rozhodujúcich skutočností dospel aj odvolací súd k záveru, že pomery v rodine maloletého dieťaťa je potrebné upraviť neodkladným opatrením. Matka nezvláda starostlivosť o maloletú dcéru, pričom nebolo osoby z rodinného kruhu maloletej, ktorá by jej vedela zabezpečiť starostlivosť a ochrániť tak jej život, zdravie a priaznivý vývoj. Zhrnúc doposiaľ uvedené, matka sa dopustila konania, ktoré je vo všeobecnosti spôsobilé vážne ohroziť maloleté dieťa v prostredí, v ktorom žije. Osobnú starostlivosť matky nemožno v tomto kontexte vnímať bez vád, naopak, jej výchovné prostredie je pre maloletú F. toho času ohrozujúce. Keďže niet ďalšej osoby z rodinného prostredia, ktorá by bola spôsobilá zabezpečiť starostlivosť o maloletú, súd prvej inštancie ju umiestnil do ústavnej starostlivosti. Odvolací súd sa s tým stotožňuje, pričom ani v jeho možnostiach nebolo v priebehu krátkej, 24-hodinovej lehoty, skúmať možnosti zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti.

14. Za daného stavu odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

15. Odvolací súd zdôrazňuje, že predmetné rozhodnutie slúži len na dočasnú ochranu maloletej. Ak tak doposiaľ nebolo učinené, nevyhnutné je začať konanie vo veci samej. Ústavná starostlivosť je krajným riešením, ktoré prichádza do úvahy po vyčerpaní možností rodičovskej, resp. náhradnej osobnej starostlivosti. Uvedené však vyžaduje vykonať širšie dokazovanie, ktoré nie je zlučiteľné s lehotami pre rozhodnutie na ochranu života, zdravia a priaznivého vývoja maloletého dieťaťa.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).